

FIETSEN MET BIODIVERSITEIT

IVN Heeze-Leende - Fietsen langs de natuurparels van Heeze, Leende en Sterksel

Belevingspunten

1. Beekdal Kleine Dommel
2. Grootte Heide
3. Valkenhorst
4. Leenderbos
5. Strijper Aa
6. Het agrarisch landschap
7. Vasthouden water
8. Providentia / Kloostervelden
9. De Lange Bleek
10. Herbertusbossen
11. Natte natuurparels
12. Strabrechtse Heide
13. De Plaetse

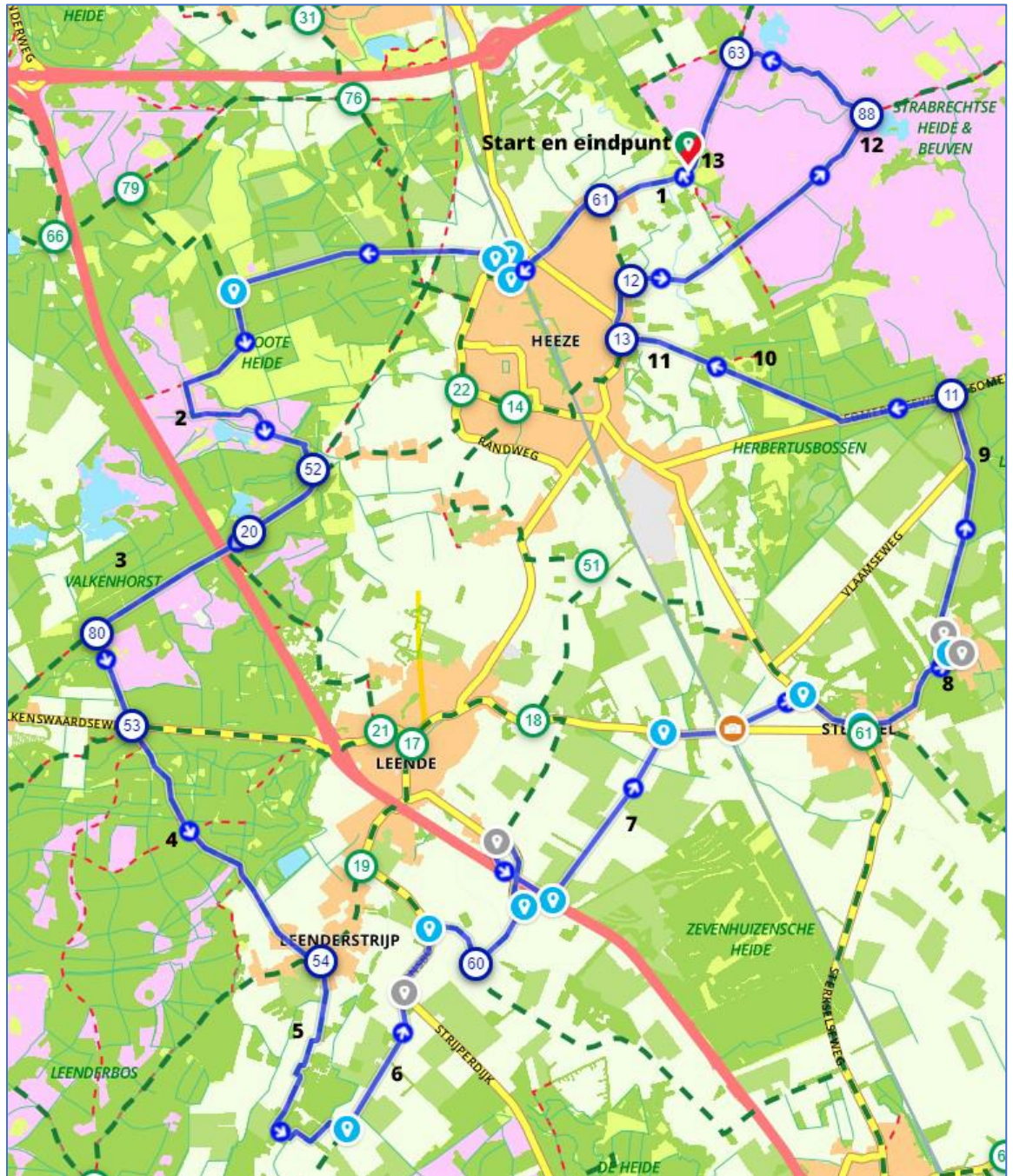
Deze nummers corresponderen met de nummers op de kaart, de vette tekst in de route beschrijving en de omschrijvingen verder in het document.

Deze fietsroute voert u langs de mooiste plekjes in het buitengebied van de gemeente Heeze-Leende.

De route is ongeveer 40 km lang.

De route is eveneens beschikbaar in de app Route.nl als "IVN Heeze-Leende Biodiversiteit", nummer

Vertrek- en eindpunt van de route is de parkeerplaats van Staatsbosbeheer, Natuurpoort de Plaetse aan de Rul bij de Strabrechtse Heide, maar u kunt ook starten vanaf parkeerplaatsen aan de Huisvenseweg of bij het Leenderbos, in Leenderstrip en voor de kerk in Sterksel.



De fietsroute is op basis van de knooppunten uit het fietsroutenetwerk.

De eerste kolom vermeldt de knooppunten die gevolgd moeten worden.

De tweede kolom is de routebeschrijving.

De derde kolom vermeldt de afgelegde afstand.

Let op, beschrijving in cursief wijkt af van de knooppuntenroute.

LA= linksaf, RA= rechtsaf, RD= rechtdoor, RI= richting, KNP= knooppunt

KNP	ROUTESBESCHRIJVING	km
-----	--------------------	----

START: PARKEERPLAATS NATUURPOORT DE PLAETSE (RUL HEEZE)	0
--	---

	Vanaf parkeerplaats LA Rul RI KNP 61 Beekdal Kleine Dommel (1)	0,2
61	KnP 61 RD RI KNP 50. Ronde oversteken	
	<i>Spoorlijn over</i> <i>Voorbij parkeerplaats meteen fietspad RA</i>	4,5
	<i>Einde fietspad links aanhouden (Kreijl)</i> <i>Na 50 m RA Kreijl (oneven) blijven volgen</i> <i>Bij kruising fietspad RD (2X) (Huisvenseweg), (ingang waterwingebied Grote Heide)</i> <i>Na 1,5 km parkeerplaats Bosgroep Zuid / Zorglandgoed 't Huisven (alternatief startpunt)</i>	
	300 m voorbij parkeerplaats LA RI KNP 52 Leende Grote Heide (2)	4,7
52	Bij KNP 52 RD Na 20 m RA fietspad RI KNP 20 volgen, eventueel LA voor bezoek fietscafé de Boswachter	7,5
20	Bij KNP 20 RD over viaduct snelweg, RI KNP 80. RD fietspad RI KNP 80 volgen (Oude Baan) VALKENHORST (3)	
80	Bij KNP 80 LA RI KNP 53	
53	Bij KNP 53 RD weg oversteken (let op!) RI KNP 54 (alternatief startpunt bij parkeerplaats) LEENDERBOS (4) Fietspad RI KNP 54 volgen	11,1
54	Bij KNP 54 RA RI KNP 59 volgen, fietspad Riesten; eventueel LA voor bezoek fietscafé De Hospes (alternatief startpunt)	14,0
	Fietspad Riesten volgen RI KNP 59 U komt langs de jubileumboom 50 jaar IVN Heeze-Leende DE STRIJPER AA(5)	14,1
	<i>Einde fietspad LA (Paaldijk, (we verlaten knooppuntenroute RI KNP 59)</i> Het agrarisch landschap (6)	16,5
	<i>Op T-splisting LA (Strijperdijk)</i> <i>Na 100m RA (Jansborg)</i>	17,9
	<i>Eerste weg RA (Renheide)</i>	18,7
60	Bij KNP 60 LA RI KNP 18 volgen (Oude Dijk)	19,3
	Einde weg LA RI KNP 18 over viaduct, <i>Je verlaat de knooppuntenroute</i> <i>LA (Maarheezeweg-Noord),</i>	20,8

	<i>Onder viaduct door. Maarheezeweg-Noord</i> <i>LA Burg. Vogelslaan</i> Vasthouden van het water (7)	21,6
	<i>Bij T-splisting RA (Euvelwegen)</i>	23,4
	<i>Euvelwegen gaat na 300 m over in de Oostrikkerweg</i> <i>RD over spoorlijn (Oostrikkerweg).</i>	
	<i>Sterkselse Aa passeren (EHS-gebied)</i>	24,1
	<i>RD bij driesprong richting smalspoormonument (overhard)</i> <i>Je passeert het Sterksels Kanaal</i>	
	<i>Einde weg RA (Heezeweg)</i>	24,8
61	Bij KNP 61 (t.o. kerk) RD Dreef RI KNP 11 (alternatief startpunt)	25,4
	RI KNP 11 volgen over Providentia/ Kloostervelden PROVIDENTIA/KLOOSTERVELDEN (8) Horeca De Broeders	26,4
	KNP 11 blijven volgen DE LANGE BLEEK (9)	
11	Bij KNP 11 LA, fietspad RI KNP 13 volgen. Bij oversteken verharde weg opletten!	28,9
	RD Boschlaan RI KNP 13 volgen door Herbertusbossen HERBERTUSBOSSEN (10) <i>(Indien gewenst kun je bij de parkeerplaats van het Brabantse Landschap RA het verharde fietspad op. Je komt dan niet door het centrum van Heeze en kruist op enig moment het brede pad tussen de KNP 12 en 88.</i> <i>Hier RA RI KNP 88. Zie verder bij 88)</i> Boschlaan vervolgen langs kasteel NATTE NATUURPARELS (11)	
13	Bij KNP 13 RA, RI KNP 12 volgen, (eventueel bezoek aan horeca De Zwaan of Loef) Na 150 m RA (Strabrecht plein), RI KNP 12 verder volgen	32,1
12	Bij KNP 12 RA RI KNP 88	32,2
88	STRABRECHTSE HEIDE (12) Bij KNP 88 (Waschven) LA, RI KNP 63 volgen	35,4
63	Bij KNP 63 LA, RI KNP 62 volgen Horeca Heidecafé DE PLAETSE (13)	36,8
62	Bij KNP 62 RD, RI KNP 61 volgen LA PARKEERPLAATS NATUURPOORT DE PLAETSE, EINDE FIETSRUTE	38

FIETSEN MET BIODIVERSITEIT

IVN Heeze-Leende – Fietsen langs de natuurparels van Heeze, Leende en Sterksel

Inleiding

Natuur is leuk, mooi, uitdagend. Er valt veel te beleven en veel van te leren maar al die dingen vallen in het niet bij het belang dat een stabiele natuur heeft voor al het leven op aarde.

Biodiversiteit staat voor de verscheidenheid aan soorten organismen binnen een ecosysteem. Hoeveel planten-, dieren- en micro-organismen komen ervoor in een bepaald gebied. Al die organismen hebben elkaar nodig, over en weer, inclusief de mens als onderdeel van de natuur.

Veel landschappen zijn veranderd onder invloed van de mens. In de huidige tijden van klimaatverandering en milieuvervuiling zijn al veel soorten helemaal verdwenen. Het is dus van levensbelang, onze huidige natuur te beschermen en duurzaam te beheren.

Deze fietstocht wijst op de knelpunten maar ook op hoe het beter kan voor de natuur. De tocht loopt door de dorpen Heeze (betekende oorspronkelijk (bos van laag hout, struikgewas), Leende (komt mogelijk van Leen of van lindeboom), Leenderstrijp (Strijp betekent mogelijk een strook land) en Sterksel (sterke woning)¹.



1. Het Beekdal van de Kleine Dommel

De fietstocht voert je door de beekdalen die gevormd worden door de Strijper Aa en de Buulder Aa die samenstromen in de Grootte Aa bij Leende. Bij het Kasteel in Heeze vloeit deze weer samen met de Sterkselse Aa die van daar af als Rul of Kleine Dommel verder stroomt. Vanaf de Strabrechtse Heide stroomt hier de Rielloop in.

Deze beken vormen een belangrijk onderdeel van het landschap. Op veel plaatsen gekanaliseerd en onderworpen aan de gevolgen van de

landbouw krijgen delen op andere plaatsen weer de ruimte. Om stroomafwaarts (bij Den Bosch) bij hevige regenval minder overlast te laten ontstaan zijn retentiegebieden ingericht en verkrijgen beken deels weer hun meandering. In de delen die door de gebieden van Brabants Landschap en Staatsbosbeheer lopen zijn de rietgors en kleine karekiet bewoners van de natte beemden. Ook het hooibeestje, moerassprinkhaan kan je daar vinden. In beekbegeleidende bossen zijn kapvlaktes gemaakt om de kleine ijsvogelvinder weer een groter leefgebied te bieden en daarmee weer gezonde populaties te krijgen. Meanderende beken (zonder uitgespoelde meststoffen), zijn bij uitstek geschikt als ecologische verbindingzones in het water en ook daarbuiten door inrichting van beekbegeleidende oevers. Het vervangen van stuwen door vistrappen in de Kleine Dommel helpt tot herstel van vissoorten als het biermpje en de beekprik. Plant- en diersoorten zijn er enorm bij gebaat als aanpalende landeigenaren hun medewerking zouden verlenen aan schone meanderende natuurlijke waterwegen. Ook dat is een stap op weg naar duurzame landbouw.



2. De Grootte Heide



Je rijdt nu op de Grootte Heide. In de loop van de 20ste eeuw is een deel van de heide omgezet in landbouwgrond. Hierdoor verdwenen (zeer) grote vennen zoals het Groot Huisven (1900), waarvan de contouren nog in de vorm van landbouwpercelen zijn af te lezen achter het gebouw van Bosgroep Zuid. Aan venoevers en in laagtes groeien klokjesgentiaan en kleine zonnedauw. Door de aanleg, sinds 1956, van de rijkswegen A2 en A67, is de Grootte Heide geïsoleerd komen te liggen van aangrenzende natuurgebieden als Gijzenrooi en Valkenhorst. Om de kwetsbaarheid van het natuurgebied te verminderen, en dus uitwisseling tussen populaties mogelijk te maken, is over de A2 een natuurbrug aangelegd. In 2010–2011 is door Brabant Water een inrichtingsplan ontwikkeld voor de herinrichting van het voormalig Groot Huisven.

¹ Er zijn meerdere verklaringen over de herkomst van de namen!

De nieuwe natuur fungeert als leefgebied voor de heikikker en andere beschermde soorten zoals de rugstreeppad. Voor het behoud de biodiversiteit heeft Brabant Water de bedreigde heikikker geadopteerd. Bij het (her)inrichten van de natuurterreinen houdt Brabant Water daarom rekening met behoud van de habitat van deze amfibie. De landbouwgrond in dit gebied wordt tegenwoordig beheerd door een biologische boer. Hij gebruikt alleen biologische grondstoffen en maakt geen gebruik van pesticiden en kunstmest.

De Grote Heide kent vele vennen en even zoveel namen. We passeren het Veeven waar vroeger het vee kon drinken en gewassen werd. De vennen zijn betrekkelijk ondiep en vallen in de zomer nogal eens droog. In de vliegdennenbossen bij Heezerenbosch liggen, langs het oude spoorlijntje Geldrop-Valkenswaard, nog twee vennen: het verborgen gelegen Witven en het 'Lelievennetje'. De heideschappen werden voor het scheren eerst gewassen in het Witven. De heidevelden zijn, op de omgeving van de vennetjes na, droog en worden plaatselijk afgewisseld door vastgelegd stuifzand. Naast de grove den komt hier ook veel gemengd eikenberkenbos voor. De veldkrekel is een bewoner van droge heide. Je vindt haar holletje vaak in de buurt van een graspol. Door versnippering is haar populatie snel achteruitgegaan. Van het ecoduct wordt al door veel diersoorten gebruik gemaakt.



3. Valkenhorst

Dit prachtige heidegebied waarin het Brilven en de Ronde Vlaas liggen, wordt nu beheerd door Brabants Landschap. Dankzij inspanning van omliggende natuurorganisaties werd het in 1987 behoed voor het omvormen tot een golfbaan. Op mooie dagen hoor je de boompieper en boomleeuwerik en vliegt er de zeldzame speerwaterjuffer. De Spinsterberg, onderdeel van Valkenhorst, is als overwinteringsgebied belangrijk voor de klapekster. De al op leeftijd zijnde Amerikaanse eiken die je in dit gebied vindt bieden plaats aan holenbroeders en vleermuizen. Op de grond vind je de heideknotszwam. Grevenschutven, eveneens van Brabants Landschap, laten we rechts liggen. Het is een voormalig en slechts gedeeltelijk toegankelijk visvijvercomplex dat in de afgelopen jaren is uitgegroeid tot een rijk natuurgebied.



4. Leenderbos

Het Leenderbos is ongeveer 2400 hectare groot, waarvan circa 900 ha in de crisisjaren (1930-1940) aangeplant is met de grove den, bestemd als stuthout in de Limburgse kolenmijnen. Staatsbosbeheer werkt aan een geleidelijke en gedeeltelijke omvorming van naald- naar loofhout. Een afwisseling van grote open stukken (o.a. het Laagveld), poelen, natte zones en brede open banen helpen diverse diersoorten zich beter van de ene naar de ander kant te verplaatsen. Soorten die daarvan profiteren zijn onder andere de nachtzwaluw en de kleine parelmoervlinder.

5. Natte natuurgebieden van de Strijper Aa

Leenderstrijp wordt gekenmerkt door de natte natuurgebieden van de Strijper Aa die ten zuiden van Leenderstrijp haar brongebied vindt. In 1973 is bij de ruilverkaveling² veel van de meanderende Strijper Aa verloren gegaan. In de Strijper Heg en de Riesten, moeras en broekbosgebieden, zijn nog klotputten aanwezig. Nat, gedeeltelijk vergaan, organisch materiaal werd hier gedolven en, na droging, als brandstof gebruikt. Op de hogere delen komt vochtig eikenberkenbos voor en op de lagere delen nat elzenbroekbos. Het gebied wordt steeds belangrijker omdat door het project "beekherstel Strijper Aa" getracht is de aanvoer van kwelwater naar het gebied te herstellen en daarmee de bijzondere flora (waterviolier) en fauna (grote beekschaatsenrijder, berm prik) in dit gebied terug te krijgen. Bij de brug staat aan de linkerzijde de herdenkingsboom van 50 jaar IVN Heeze-Leende. Het bijbehorende bord is 23 oktober 2021 geplaatst.

² IVN Heeze-Leende is opgericht in 1970. Dit naar aanleiding van alle natuur die door deze ruilverkaveling verloren zou gaan.

6. Agrarisch landschap

Het agrarisch landschap rond de dorpen wordt gekenmerkt door maïsakkers, enkele aspergevelden, paardenweiden, graslanden en een enkele groentetelers. De intensieve veehouderij speelt daarbij een belangrijke economische en beeldbepalende rol. De weerslag ervan zien we in de sterk afgenomen biodiversiteit. De patrijs en de veldleeuwerik, in de tijd van de grootouders van de huidige boeren nog veelvoorkomende vogels, behoren nu tot een rode lijstsoort. De grauwe gors is helemaal verdwenen. Akkerrand- en bermbeheer, kleinschalige landschapselementen, aanleg van brede houtsingels en meer variatie van landbouwgewassen (granen) zijn oplossingen die samen met een duurzame bedrijfsvoering kunnen bijdragen aan het stoppen van het verlies aan biodiversiteit. Veel insecten, zoals sluipwespen en roofkevers, zijn afhankelijk van kruidenrijke akkerranden van waaruit zij, op biologische wijze, insectenplagen van akkergewassen kunnen bestrijden.



Foto Mark Kapteijns

Wanneer de **patrijs**, ambassadeur van de gemeente Heeze-Leende, hier niet langer een rode lijst soort is zal dat dankzij moderne agrariërs zijn die de biodiversiteit respecteren. De kuikens van een patrijs zijn de eerste drie weken volledig afhankelijk van het aanbod van insecten. Insecten die alleen in gezonde kruidenrijke randen zonder overbemesting en zonder pesticiden soortenrijk zijn. Daarna gaan ze over op een gemengd voedselaanbod van zaden en insecten. Als standvogel verblijven ze het hele jaar door in het agrarisch landschap. De patrijs moet bij gevaar weg kunnen duiken in struiken met doornen of overjarige grasstroken. Die dus, niet te ver van elkaar verspreid, in het landschap aanwezig zouden moeten zijn. Iedere dag

zijn ze afhankelijk van het voedselaanbod maar ook van de bescherming die dit landschap hun biedt. Als u om u heen kijkt dan weet u wat we missen.

7. Agrarisch gebied Burgmeester Vogelslaan/Molenschut

In dit voormalige Log gebied zijn 2 bedrijven ingeplaatst in het kader van die regeling.

Een paardenhouderij en een varkenshouderij, beide aan het Molenschut.

Er is een verscheidenheid aan agrarische bedrijven in dit gebied met redelijk grote huiskavels zodat de koeien ook in de wei kunnen. Er is afgelopen jaar een water-pilot opgestart in dit gebied om de verdroging tegen te gaan. Om zoveel mogelijk water vast te houden zijn er op verschillende plekken stuwen geplaatst.

De pilot gaat in 2022 een vervolg krijgen door het plaatsen van nog meer stuwen stroomafwaarts. Op verschillende percelen in dit gebied is kruidenrijk grasland gezaaid.

Bij het inrijden van de Vogelslaan zie je bij het eerste agrarische bedrijf aan de rechterkant een zogenaamde "voedselstrook" rondom het perceel. Zo'n voedselstrook bestaat uit een aangeplante heg en daarlangs een bloemenmengsel gezaaid. Dit alles om de biodiversiteit te verbeteren.

8. Providentia / Kloostervelden

Ingeklemd tussen het dorp Sterksel en Providentia loopt het Natuurnetwerk Brabant (NNB), een robuuste verbindingzone die de soortenrijkdom die in potentie in een gebied aanwezig is, in stand moet houden. Brabants Landschap beheert een deel van deze bossen die de verbinding vormen tussen de Strabrechtse Heide en de Pan. Dit is het gebied van de nachtzwaluw. Voor de biodiversiteit is het van groot belang dat dit gebied geschikt blijft als NNB. Intensieve bebouwing betekent onder andere een toename van geluidshinder, verlichting, verkeers-/ recreatiedruk en verharding van zandwegen.

Kloostervelden is gelegen nabij Sterksel, omgeven door natuur en gebouwd rond een historisch kloosterhart. Het is met recht een buurt met een uniek dorps karakter. Op initiatief van Kempenhaeghe is/wordt de wijk gerealiseerd op het voormalige instellingsterrein Providentia. Een monumentaal klooster en een kapel herbergen diverse gemeenschappelijke voorzieningen. Daaromheen verrijzen prachtige woningen; van vrijstaand tot geschakeld.

Kloostervelden is groen en autoluw. Bezoekers worden uitgenodigd om te parkeren bij de ingang van de wijk. Een van de hoofdbewoners van Kloostervelden is het Centrum voor Epilepsiewoonzorg Kempenhaeghe. Kleinschalige (zorg)woningen bieden een thuis aan mensen met epilepsie en een specifieke zorgbehoefte. Het is nu mogelijk om te wonen en recreëren in deze lang verborgen parel midden in de natuur. De schitterende groene omgeving, gelegen in het NNB, nodigt uit tot genieten, ontspannen en bezinning. Zo'n kans laat je toch niet schieten?



9. Lange Bleek

De Lange Bleek is een jonge heideontginning bestaande uit naaldbos en cultuurland. Na opschoning van het Bultven werd er weer gagel, moeraswolfsklauw en kleine zonnedauw gevonden. Ook de nachtzwaluw foerageert en broedt in dit gebied. Zandloopkevers kunnen niet vliegen, ze kunnen wel

hard rennen wat als jager wel zo voordelig is. Ze zijn echter afhankelijk van zandwegen. Door verkaveling zijn er al vele kilometers zandweg met kruidenrijke bermen verdwenen en bij landbouwgronden getrokken. De kleine parelmoervlinder is afhankelijk van het akkerviooltje. Dat is weer afhankelijk van opengewoelde, voedselarme, bermen en grasbodems. Voor de biodiversiteit is het heel belangrijk om bestaande zandwegen te handhaven en liefst weer uit te breiden.

10. Herbertusbossen



De Herbertusbossen zijn vernoemd naar de eerste heer van de Heerlijkheid Heeze namelijk Herbertus (rond 1172). Een gedeelte van het bos is rond 1800 in de Engelse landschapsstijl aangelegd. Let eens op de fraaie oude grove dennen, eiken en beuken die hier staan. Ideaal voor holenbroeders zoals de bosuil, de zwarte specht en de boomklever. In het najaar kan je hier de paddenstoelenrijkdom bewonderen, bijvoorbeeld de

eikhaas. Overigens vond in de Herbertusbossen het eerste beekherstelproject van Brabant plaats en herkreeg de Sterksels Aa zijn oude loop.

De ijskelder die u vanaf de fietsroute kunt zien liggen vanaf het bruggetje over de Sterkselse Aa is thans in gebruik als vleermuizenkelder. Soorten die er regelmatig overwinteren zijn de franjestaart, baard-, grootoor- en watervleermuizen. Omgeven door de kasteelgracht zie je het oude (15/16e eeuw) en nieuwe (1666) kasteel Eymerick, vanaf 1759 bewoond door de familie van Tuyll van Serooskerken.

11. Natte natuurparels

De weiden voor het Kasteel en de waarden ten zuiden daarvan werden tot enkele jaren geleden beheerd door Brabants Landschap. Ze zijn al decennia lang in gebruik als wei- en hooiland. In en langs de sloten groeiden bijzonder soorten als holpijp en waterviolier. In de percelen vinden we soms soorten als dotterbloem en snavelzegge die typerend zijn voor nat en vochtig schraalgrasland. Door ander beheer zijn er in enkele jaren diverse soorten planten helaas weer verdwenen. Als u goed kijkt dan ontdekt u aan de andere, drogere zijde van de weg, een groep eiken. In de volksmond dragen ze de naam "de twaalf apostelen". Als u ze telt blijken er maar 10 te staan. Het groepje telde er eerst 11, de 11^{de} boom is een aantal jaren geleden opgeruimd nadat hij was omgewaaid. Judas staat een stukje verder naar rechts, helemaal alleen.

12. Strabrechtse Heide en Waschven

De Strabrechtse Heide is het grootste heideveld (1500 ha) van Zuid-Nederland met aan de oostzijde het grootste ven van Nederland, het Beuven. Haar bestaan dankt ze aan de families van Alphen en Carp, de eersten die in 1930 de hei aankochten om haar te beschermen. Nu is het een Natura 2000 gebied en daarmee wordt haar belang tot op Europees niveau onderstreept. Gevaren voor de biodiversiteit zijn deposities uit de lucht (stikstof, zware metalen) waardoor bijv. pijpenstrootje harder groeit en de heide verdringt. Zware metalen die uitspoelen in de grond tasten de gezondheid van bijvoorbeeld de klokjesgentiaan aan.



In voor- en najaar gebruiken kraanvogels dit gebied als pleisterplaats. De heide wordt van half april tot half februari begraasd door het Kempisch heideschaap. Zo wordt omvorming van heide tot bos voorkomen. De vochtige heidestukken worden alleen in mei en juni begraasd en de schapen eten dan het nog jonge eiwitrijke pijpenstrootje. Daardoor ontstaat ruimte voor de klokjesgentiaan waar

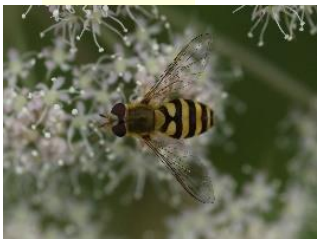


het gentiaanblauwtje (een bijzondere vlinder) weer van afhankelijk is. De rugstreeppad (zeldzaam nachtdier) is een vaste bewoner van deze heide. Tot op honderd meter kun je de mannetjes in koor horen roepen, naar de vrouwtjes uiteraard. Die komen maar voor één nacht dus ze moeten er wel meteen klaar voor staan.

Op zonnige dagen vind je soms de levendbarende hagedis. De heivlinder vind je in augustus en september, de periode waarin de heide in bloei staat en er dus nectar te vinden is. De heivlinder is afhankelijk van elkaar afwisselende open zandige plekjes, grassen, mossen, hei en bomen. Let bij zandige paden eens op de spinnendoder, een graafwesp die in het mulle zand zijn nest maakt met in elke kamer een spin die de larven van de graafwesp tot voedsel zal gaan dienen. In de zomer kun je de grauwe klauwier hier vinden, evenals de nachtzwaluw wiens ratelend geluid op zwoele zomeravonden tot buiten de heide te horen is.

Het Waschven is een zuur ven.

13. De Plaetse



Oorspronkelijk wilde Staatsbosbeheer op deze cultuurhistorisch onbebouwde plek een Kempisch heidedorp nabouwen. De schaapskooi is niet toegankelijk. Het is de moeite waard om bij de heidetuin even van de fiets te stappen en over de knuppelbruggetjes te lopen om een idee te krijgen van de flora van de heide. Voor solitaire bijen en wespen kunt u een bezoek brengen aan het insectenhotel in de insectentuin. Als u er bent let dan ook eens op de zweefvliegen. Er zijn talloze soorten die, hoewel ze op een bij of wesp lijken, absoluut niet steken. De larven van zweefvliegen zijn overigens uitstekende verdelgers van luizen.

Slot

Biodiversiteit is de grote verscheidenheid aan levende wezens. Via al die soorten planten, dieren en micro organismen levert ze grondstoffen, zuurstof, medicijnen en voedsel. Ook zorgt ze voor zuivering van de bodem, het water en de lucht. Op allerlei ingenieuze manieren komt door bestuiving en bevruchting de vermeerdering van planten en dieren tot stand. De biodiversiteit ligt ook ten grondslag aan de afbraak van dode dieren en planten door ze om te zetten in een vruchtbare humuslaag, en beschermt ons tegen plagen. Versnippering van natuurgebieden door de aanleg van wegen heeft een negatief effect op de biodiversiteit. Natuurorganisaties zorgen ervoor dat het behoud van de biodiversiteit onder de aandacht blijft bij de beleidsbeslissingen van de lokale overheid.

Voorbeeld belang biodiversiteit

Er bestaan 4000 soorten angeldragers (bijen en wespen). Daarvan zijn er slechts 10 sociale soorten, waar onder de honingbij, die nectar verzamelen en er honing van maken. Daarmee zijn wij heel kwetsbaar. Ten gevolge van het gebruik van pesticiden in de landbouw en de faroamijt gaat het minder goed met de honingbijen.

Mochten ze uitsterven dan bedreigt dat direct het voedselaanbod dat van de bestuiving door bijen afhankelijk is. Bij het bestaan van een groot aantal soorten sociale bijen is de kans dat ál die soorten uitsterven kleiner dan bij een gering aantal soorten. Voor de mens is het dus heel belangrijk dat de biodiversiteit onder angeldragers zo groot mogelijk is en blijft. We zijn verantwoordelijk voor de gevolgen van ons menselijk handelen als collectief en als individu. Niet alleen in eigen omgeving maar ook elders in de oceanen en op het land verdwijnen soorten ten gevolge van onze leefwijze hier. Het behoud van biodiversiteit heeft structurele oplossingen nodig.



Voor meer natuurbeleving: bezoek onze website:

www.ivn.nl/afdeling/heeze-leende

Extra info biodiversiteit

Biodiversiteit omvat de verscheidenheid aan soorten organismen binnen een ecosysteem. Hoeveel planten-, dieren- en micro-organismen komen ervoor in een bepaald gebied. Al die organismen hebben elkaar nodig over en weer.

Zo komen er op een heideveld bijvoorbeeld struikheide en dopheide voor, die aangewezen zijn op vlinders en andere insecten voor de bestuiving en dus voor hun voortplanting. Deze insecten gebruiken op hun beurt de heide weer om voedsel te halen (nectar). De heide dient ook als beschutting voor o.a. sprinkhanen, reptielen (hagedis) en amfibieën (kikker). Er nestelen vogels. Zo vindt elk de diersoort zijn eigen eten en heeft zijn eigen taak binnen zo'n gebied als de heide: een voorbeeld van een ecosysteem.

Andere ecosystemen zijn bijvoorbeeld een loofbos, sloot, moeras en een duin. Ieder van deze ecosystemen heeft zijn eigen karakteristieke soorten planten, dieren en schimmels en nog een aantal minder karakteristieke soorten inclusief deels de mens. Hoe meer soorten deel uitmaken van een ecosysteem, hoe stabiel het geheel. Hierdoor is het systeem meer of minder bestand tegen een verstoring zoals bijvoorbeeld een overstroming, vervuiling, of droogte.

In Nederland is gewerkt aan een ecologische hoofdstructuur (EHS) om de biodiversiteit in Nederland te bevorderen. Via de EHS wordt de verspreiding van en wisselwerkingen tussen de verschillende soorten bevorderd door natuurgebieden met elkaar te verbinden.

Als gevolg van bezuinigingen van de overheid is de EHS vervangen. In afgeslankte vorm is het in 2013 voortgezet onder de naam Natuurnetwerk Nederland (NNN), een netwerk van onderling verbonden natuurgebieden. Hieruit is in Brabant door de provincie het Natuurnetwerk Brabant (NMB) ontwikkeld.